

Andøy kommune
Postboks 187
8483 ANDENES
Att. Tom Schaug

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lars Sæter, 75 53 15 51

Uttalelse til søknad om kryssing av lakseførende vassdrag i Andøy kommune med ny vannledning

Fylkesmannen i Nordland viser til søknad av 14.03.2019 fra Andøy kommune ved Tom Schaug om kryssing av tre lakseførende elver i Andøy kommune med ny vannledning. De tre elvene er Åelva i Roksdalsvassdraget, Langvasselva i Gårdselvassdraget (Forfjord) og Ramsåelva.

Det er ønske om å krysse elvene i en periode med lav vannføring. Det planlegges å grave til dybde 1,5 m under elvebunn, men med smalest mulig trase. For Langvasselva gjelder søknaden ny kryssing i forbindelse med etablering og utbygging av nytt vannforsyningsanlegg til fastboende. For de andre to elvene gjelder kryssingen utskifting av eksisterende ledninger. Her er det tidligere lagt rør med mindre dimensjon enn det øvrige ledningsnett, slik at vi det er store kapasitetstap i disse kryssingene.

Nedenfor har vi beskrevet viktige naturverdier som vil kunne bli negativt påvirket av kryssingen i de tre aktuelle vassdragene.

Roksdalsvassdraget har en stor bestand av laks og en mindre bestand av sjøørret, jf. Lakseregisteret <https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/nettsteder/lakseregisteret/>. Vassdraget er varig vernet mot kraftutbygging i Verneplan IV og har også status som nasjonalt laksevassdrag, jf. St.prp. nr. 32 (2006-2007) om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder. Beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag skal sikre at det ikke gjennomføres nye tiltak som kan være til nevneverdig skade for laksen.

Roksdalsvassdraget har i tillegg en stor bestand av elvemusling med spesielt høy tetthet i selve Åelva. Dette er en art som har status sårbar (VU) i den nasjonale rødlista for arter, jf. artsdatabanken sin hjemmeside <https://artsdatabanken.no/Rodliste2015/rodliste2015/Norge/121308>.

Muslingbestanden i Roksdalsvassdraget er med i det nasjonale overvåkingsprogrammet for elvemusling i Norge. Det vises her til NINA Rapport 1350 med oppsummering av det norske overvåkingsprogrammet i perioden 1999-2015 <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2443354>.

Gårdselvassdraget, inkludert sideelva Langvasselva, har en stor bestand av laks og en mindre bestand av sjøørret, jf. Lakseregisteret. I tillegg har vassdraget en liten bestand av elvemusling som

kun er lokalisert i Langvasselva. Det vises her til rapport fra kartlegging i 2008 utført av firmaet Nordnorske Ferskvannsbiologer (Jørgensen og Halvorsen 2009).

Råmsåa har en liten og dermed hensynskrevende bestand av laks, jf. Lakseregisteret. Kryssingstraseen er lokalisert på lakseførende strekning.

Under forutsetning av at kryssingene blir gjennomført etter kravene og anbefalingene nedenfor mener vi at risikoen for negative effekter på laks, sjøørret, elvemusling og andre naturverdier i og langs de tre aktuelle elvene vil bli liten.

- For å få minst mulig erosjon, partikkeltransport og skadelige effekter på fisk og andre vannlevende organismer (inkl. elvemusling) bør arbeid i elveleiet foregå på lav vannføring og utenom laksen og sjøørretens gyte- og klekkeperioder.
- Av samme hensyn må kryssingstraseen være så smal som mulig
- I Ramsåa og Langvasselva vil 5. november - 20. april og eventuelt 1. juli - 1. september være gunstige perioder for kryssing.
- I Roksdalsvassdraget (Åelva) der kryssingen skal skje nedenfor leveområdet for elvemuslingen og nedenfor gyteområdet for laksen ønsker ikke grunneierne graving i elva i oppgangstida for laksen og i selve fiskesesongen. Her bør derfor kryssing gjennomføres i perioden 1. oktober - 1. mai.
- Det er viktig å unngå blottlegging av eventuell leire.
- Elvesubstrat/-bunn som graves opp i forbindelse med legging av vannledningen må brukes som overdekning over vannledningen.
- For å unngå vandringsproblemer for fisk må det ikke skapes nye sprang i elvebunnen.
- Kantvegetasjonen langs vassdraget må skades minst mulig, jf. vannressursloven § 11 (beskyttelse av kantvegetasjon).
- Dersom individer av elvemusling (gjelder Langvasselva i Gårdselvassdraget) vil bli direkte berørt av den aktuelle kryssingstraseen må disse flyttes til en sikker lokalitet lenger opp i elva før arbeidet starter. Vi anbefaler her at det tas kontakt med Morten Halvorsen i firmaet Nordnorske ferskvannsbiologer (tlf. 474 68 572). Han er godt kjent i vassdraget etter kartleggingen i 2008.
- Tiltaket må ellers gjennomføres på en mest mulig skånsom måte for terreng og vegetasjon og i samråd med aktuelle grunneiere/grunneierlag.

Dersom våre krav og anbefalinger ovenfor blir fulgt kan vi ikke se at tiltaket krever konsesjon etter vannressursloven, eventuelt tillatelse etter lakse- og innlandsfiskeloven eller annet lovverk som fylkesmannen forvalter.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Lars Sæter
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks

0301

Oslo

5091

Majorstua

Nordnorske Ferskvannsbiologer v/Morten Halvorsen

Forfjord grunneierlag v/Hans Furfjord

Å, Ånes og Svandalen Fiskeforening v/Magnar

Svandal